

KARAR İNCELEMELERİ

Yabancı Mahkeme Kararları

ULUSLARARASI ADALET DİVANI'NIN TUNUS-LİBYA KİTA SAHANLIĞI UYUŞMAZLIĞINA İLİŞKİN 24 ŞUBAT 1982 TARİHLİ KARARI

Doç. Dr. Hüseyin PAZARCI*

Tunus Cumhuriyeti ile Libya Halkçı Sosyalist Arap Cemahiriyesi arasındaki kıta sahanlığı sınırlandırılmasına ilişkin uyuşmazlığın kesin bir biçimde ortaya çıkışı 1974 yılına rastlıyor denebilir. Libya'nın 1968 ve Tunus'un 1972 yıllarından başlayarak kendilerine ait kabul ettikleri deniz alanları üzerinde çeşitli araştırma ve işletme ruhsatları vermelerine karşın, iki komşu Devlet arasındaki kıta sahanlığına ilişkin sınır uyuşmazlığı 1974 yılında açıklık kazanıyor. Bu tarihte Tunus'un verdiği bir ruhsatla ilgili olarak iki Devlet arasında bir anlaşma yapılana kadar eşit uzaklık çizgisinin ortak sınırı oluşturacağı görüşü ile Libya'nın aynı yıl içinde verdiği bir ruhsatta böyle bir çizginin batısına geçen sınır çizgisinin çatıştığı görülmektedir. Ancak, her iki Devlet hükümetleri arasında bu ruhsatlardan kaynaklanan çalışmaların birbirleri nezdinde protesto edilmesi 1976 yılında gerçekleşiyor. Bu karşılıklı protestoları iki Devlet arasında bu konunun çözümü için yapılan diplomatik görüşmeler izliyor. Taraflar, uyuşmazlıklarının Uluslararası Adalet Divanı'na götürülmesini sağlayacak uzlaşmayı (tahkim-nâmeyi) 10 Haziran 1977'de imzalamayı başarıyorlar. Bununla birlikte, her iki Devletin ilgili tartışmalı alanlar üzerinde çalışmaları ve dolayısıyla karşılıklı protestoları bu tarihten sonra da süregidiyor.

1977 uzlaşısına dayanarak uyuşmazlığın Divan önüne gelmesi, Tunus'un, uzlaşi hükümlerinin tanıdığı yetkiye uygun olarak, tektaraflı bir biçimde 25 Kasım 1978 tarihli bir mektupla Divan'a başvurması ile gerçekleşiyor. Libya da 14 Şubat 1979 tarihli bir mektubu ile Divan'a paralel başvurusunu yapıyor.

Her iki Devletin de Divan'da üyesi bulunmaması nedeniyle, Libya 14 Şubat 1979'da Uruguaylı hukukçu Jimenez de Aréchaga'ya ve Tunus da 11 Aralık 1979'da Norveçli hukukçu Evensen'i **ad hoc** yargıç olarak atadıklarını bildiriyorlar.

Divan, daha sonra, tarafların muhtıra ve karşı-muhtıralarını vermeleri gereken tarihler ile replik ve duplik verme tarihlerini saptamıştır. Ancak, bu arada, uyuşmazlığa konu olan kıta sahanlığı alanında davaya taraf iki Devlet arasında çizilecek sınır çizgisinin kendi kıta sahanlığı alanının da bir bölümünü içermesi tehlikesine karşı Malta Cumhuriyeti 28 Ocak 1981 tarihli bir mektupla Divan'a başvuruyor ve davaya müdahil olarak katılmak istediğini bildiriyor (Bkz. ICJ, **Application for permission to intervene by the Government of Malta - Case concerning the continental shelf (Tunisia/Libya Arab Jamahiriya)**, 1981). Divan, 14 Nisan 1981 tarihli bir kararı ile Malta'nın bu başvurusunu reddediyor (Bkz. ICJ, **Case concerning the continental shelf (Tunisia/Libyan Arab Jamahiriya) - Application by Malta for permission to intervene, 14 April 1981, Judgment**).

Tarafların Divan'ca saptanan tarihlerde yazılı aşamaya ilişkin belgelerini sunmalarından sonra, sözlü aşama 16 Eylül - 21 Ekim 1981 tarihleri arasında yer almıştır. Divan kararını 24 Şubat 1982'de dört olumsuz oya karşı on olumlu oyla kabul ettiğini bildirmiştir. Karşı oy kullanan Gros, Oda ve Evensen

* Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Devletler Hukuku Öğretim Üyesi.

karşı - görüşlerini ve olumlu oy kullanan Ago, Schwebel ve Jimenez de Aréchage da kişisel görüşlerini karara eklemişlerdir (Bkz. ICJ, Reports 1982).

Taraflar sınırlandırma işlemini kendi aralarında gerçekleştirmeye karar vermiş olarak Divan'a özünde şu soruları yöneltmişlerdir:

- 1) Bu sınırlandırma işleminde uygulanabilecek uluslararası hukuk ilke ve kuralları nelerdir? Taraflar Divan'ın bu konudaki kararında hakça ilkeler ve bölgenin kendine özgü koşulları ile III. Deniz Hukuku Konferansında kabul edilen yeni eğilimleri gözönünde tutmasını özellikle istemektedirler.
- 2) Bu somut olayda söz konusu ilke ve kuralların pratik uygulanması nasıl gerçekleştirilebilir?

Bu sorulara yönelik olarak tarafların ileri sürdüğü tezleri de gözönünde tutan Divan öze ilişkin incelemesine sınırlandırılacak alanın niteliğini araştırarak başlamaktadır. Bu konuda Divan, sözkonusu alanın daha geniş bir deniz altı alanı ile başka komşu Devletlere ait birtakım ülkeleri de içeren ve Pelajcı Bloğu (**Pelagian Block; bloc pelagien**) adını taşıyan bir bölgenin bir bölümünü oluşturduğuna karar verdikten sonra, sınırlandırma sırasında öteki Devletlere ait ülkelerin varlığının da gözönünde tutulması gereğini vurgulamaktadır. Bu vesileyle Divan, Tunus ile Libya arasındaki bu davada vereceği kararın öteki Devletleri ilgilendiren ilerideki çözümleri etkilemeyeceğini açıkça bildirmektedir.

Divan, uluslararası hukuk ilke ve kurallarının saptanması konusuna, tarafların tezlerinde ısrarla ileri sürdüğü gibi, doğal uzantı kavramının sınırlandırmada bir kıstas oluşturup oluşturmadığını araştırarak girmektedir. Tarafların bu konudaki değişik görüş ve yorumlarına dikkati çeken Divan, doğal uzantının kıta sahanlığı kavramının temelini oluşturmasına rağmen sahanlığın sınırlandırılması konusunda "zorunlu olarak yeterli hatta ne de uygun" olamayacağını bildirmektedir. Zira, Divan'a göre, doğal uzantı kavramı kıta sa-

hanlığının sınırını belirtmekten çok kıyı Devletinin deniz altında uzanan alan üzerindeki hak ve yetkilerini açıklamak ve geçerli kılmak amacına yönelik bir ilkeyi oluşturmaktadır. Ancak, Divan'ın ilk elde doğal uzantı kavramının sınırlandırılma konusundaki rolünü olumsuz olarak değerlendirdiği görünümünü veren bu görüşlerine rağmen, doğanın açık bir biçimde ayrı Devletlere ait olduklarını belirlediği durumlarda, bu kavrama sınırlandırma amacıyla başvurmanın yanlış olmayacağını kabul ettiğini gösteren başka görüşlere de kararında yer verdiği görülmektedir. Fakat, Divan için sonuçta sınırlandırma da temel olan hakça ilkelere saygı gösterilmesi olmaktadır. Bu çerçevede, doğal uzantının sınırının saptanmasının, coğrafi koşullar elverdiği zaman, hakça sınırlandırma açısından da, önemli bir rol oynayacağı kabul edilmektedir.

Böylece, Divan, hakça ilkelerin kıta sahanlığı sınırlandırılmasında temel ilke olduğunu kabul ettikten sonra, hakça ilkelerin en önemli öğelerinden birini oluşturan jeolojik etkenler konusunda doğal uzantı kavramının incelenmesine geçmektedir. Divan bu amaçla, ilk önce, Libya'nın plakaların tektoniği (**plate tectonics; tectonique des plaques**) adı verilen ve uyuşmazlık konusunu oluşturan alanın önemli bir bölümünün jeolojik yapısının gelişimi ile Libya kara ülkesinin jeolojik gelişiminin aynı olması nedeniyle sözkonusu kıta sahanlığı alanının Libya kara ülkesinin doğal uzantısını oluşturduğunu ileri süren tezini incelemektedir. Divan, ikinci olarak da, Tunus'un sözkonusu kıta sahanlığı alanı ile kara ülkesi arasındaki jeofizik yapı ve sedimentasyon benzerliğine dayanarak bu alanın kendi kara ülkesinin doğal uzantısını oluşturduğunu ileri süren tezini incelemektedir. Birbirlerinin karşıtı sonuçlara götüren sözkonusu jeolojik veriler karşısında Divan bu verilere dayanarak bir sonuca varamayacağını kabul etmek suretiyle jeolojik verilerin aynı yönde kanıt oluşturması durumunda sınırlandırmada bir etken olarak ele alınacağı görüşünü de üstü kapalı olarak benimsemiş görünmektedir.

Sınırlandırmada hakça ilkeler çerçevesinde Divan'ın gözönünde bulundurması gerek-

tiğine karar verdiği ikinci gurup etken ise jeomorfolojik veriler olmaktadır. Ancak, somut uyumsuzluğa ilişkin olarak Divan bu veriler arasında da iki ülke arasındaki kıta sahanlığı alanının bütünlüğüne ve sürekliliğine karşı kanıt oluşturacak herhangi bir sağlam verinin bulunmadığı kanısına varmaktadır. Divan için sözkonusu kıta sahanlığı tek bir kıta sahanlığından oluşmaktadır ve hiçbir somut jeomorfolojik veri herhangi bir kıta sahanlığı bölgesinin taraflardan birine ait olduğu yönünde kanıt oluşturmamaktadır.

Daha sonra Divan, hakça ilkelerden kastın sınırlandırmada hakça bir sonuca varmak olduğunu vurgulayarak, bu sonucun elde edilmesinde anlamlı olabilecek öteki etkenlere geçmektedir. Divan böylece, hakça ilkeler çerçevesinde olduğu kadar tarafların uzlaşılarda da belirttikleri, "bölgeye özgü etki yapıcı koşullar" (**relevant circumstances which characterize the area; circonstances pertinentes propres à la région**) üzerinde durmaktadır. Bu gurup etkenlerden en önemlisini ise, Divan'ın 1969 Kuzey Denizi davasındaki kararından beri, coğrafi veriler oluşturmaktadır. Adı geçen verilere ilişkin olarak Divan, somut olayda, özellikle iki verinin sınırlandırma açısından önemli olduğu sonucuna varmaktadır. Bunlardan birincisi, Tunus kara ülkesinin kıyılarının Ras Ajdir'den başlayarak Libya kıyıları ile aynı yönde belirli bir noktaya kadar devam ettikten sonra birden yön değiştirmesi ve güney-batıdan kuzey-doğuya doğru uzanması olmaktadır. Bu konudaki ikinci önemli coğrafi veri ise, kıta sahanlığı alanı üzerinde Tunus'a ait olan Cerbe ve Kerkennah adaları ile bazı yükseltelerin bulunması olmaktadır. Yine coğrafi veriler çerçevesinde Divan iki Devletin kara ülkelerinin kıyılarının birbirine olan oranının gözönünde tutulması gerektiğini vurgulamaktadır.

Gerek hakça ilkeler ve gerekse uzlaşıda sözü edilen "bölgeye özgü etki yapıcı koşullar" çerçevesinde Divan'ın ele aldığı bir başka etken ise öteki sınırlandırmaların kıta sahanlığı sınırlandırılması üzerindeki etkisi olmaktadır. Bu açıdan, Divan, bölgedeki öteki Devletlerle varolan ya da saptanacak sınırların gözönünde tutulması gerektiğini vurguladığı gibi uyumsuzluğa taraf Devletler arasında önce-

den varolan deniz ve kara sınırlarının da önemli bir etken oluşturacağını kabul etmektedir. Ancak Divan, somut olayda taraflar arasında her iki tarafça kabul edilen ortak bir deniz sınırının saptanmamış bulunması nedeniyle, bu açıdan yalnızca iki Devlet arasında kabul edilen kara sınırının kıta sahanlığının sınırlandırılmasındaki etkisinin incelenmesi gerektiğini kabul etmektedir.

Divan'ın hakça ilkeler ve 'bölgeye özgü etki yapıcı koşullar' çerçevesinde ele almak zorunda kaldığı başka bir etken ise, Tunus'un kıta sahanlığı alanının bazı bölgeleri üzerinde hak sahibi olmasını dayandırdığı tarihsel haklar kavramı olmaktadır. Nitekim, Tunus kıyılarından başlayarak açıklara doğru uzanan az derin kimi deniz alanlarında çok eskilerden beri kurduğu sabit avlanma tesisleri ile bu bölgelerde gerçekleştirdiği sabit deniz ürünleri avcılığı faaliyetlerinin bu alanlar üzerinde kendisine tarihsel haklar kazandırdığını ileri sürmüş ve dolayısıyla bu alanların Tunus'a ait alanlar olarak ele alınmasını ve sınırlandırılacak kıta sahanlığı alanının dışında bırakılarak sınırlandırmaya esas olacak çizginin buradan itibaren başlamasını istemiştir. Divan, bu konuda yaptığı incelemesinde, ilk önce, bir kıyı Devletin **ipso facto** ve **ab initio** varolan haklarına konu oluşturan kıta sahanlığı kavramı ile belirli ve uzun bir süre kullanma ya da işgal sonucu oluşan tarihsel haklar kavramı arasındaki çelişkiyi vurgulamıştır. Bu nedenle, Divan, bu hukuksal rejimlerden birine başvurmak suretiyle ötekine ilişkin hak ve yetki belirlenmesi isteminin yerinde olmayacağı görüşüne varmıştır. Bununla beraber, Divan, uluslararası hukukun geçerli gördüğü tarihsel haklara da kesin saygı gösterilmesi gerektiğini bildirerek, hakça ilkelere uygun olarak normal esas çizgilere göre yapılacak bir kıta sahanlığı sınırlandırılmasının sonucunun taraflardan birinin tarihsel haklar aracılığıyla elde ettiği alanı ötekine aktarma biçiminde olmaması gerektiği kararına varmıştır. Başka bir deyişle, bu tür tarihsel hakların geçerli olduğu bölgelerde, tarihsel haklar hesaba katılmadan ve hakça ilkelere göre saptanan kıta sahanlığı sınırının taraflardan birinin uluslararası hukukça geçerli tarihsel hakları bulunan alanı elinden alarak öteki

Devlete bırakma sonucunu doğuramayacağı kabul edilmiş olmaktadır.

Divan'ın uygulanacak ilke ve kurallara ilişkin olarak en son ele aldığı konu ise, ekonomik etkenlerin bu amaçla incelenmesi olmaktadır. Bu konuda Tunus'un özellikle doğal kaynaklarının kıtlığını ileri sürerek kıta sahanlığı alanı üzerinde daha büyük bir bölümün kendisine gelmesi görüşüne karşılık olarak bu etkenlerin kıta sahanlığı kavramı bakımından bir hayli yabancı kaldığını ve bunların ülke ve dönemlere göre çok değişken olduğunu belirtmiş ve sınırlandırmada bir rol oynamayacakları sonucuna varmıştır. Buna karşılık, Divan, Libya'nın bölgesinde petrol bulunmuş olması olgusu üzerine dayandığı ekonomik etkenlerin rolüne ilişkin tezinin hakça bir sınırlandırmaya ulaşılabileceğini kabul etmiş görünmektedir. Ancak, bu son durumda bu ekonomik etkenlerin sonucu nasıl etkileyebileceğine ilişkin olarak Divan herhangi bir yol göstermemektedir.

Yukarıda ana çizgileriyle vermeğe çalıştığımız uygulanacak uluslararası hukuk ilke ve kurallarını saptadıktan sonra, Divan, kendisinden istenildiği gibi, bu ilke ve kuralların somut olayda pratik uygulanması sorununa yönelmektedir. Bu konudaki görevini iki Devlet uzmanlarının sınırlandırmayı kolayca gerçekleştirebilmeleri için başvurulacak yöntemleri saptamak olarak anladığını belirten ve böylece sınırlandırmayı doğrudan yapmıyacağını bildiren Divan, sözkonusu bölgeyi, "bölgeye özgü etki yapıcı koşullar"a dayanarak, iki sektöre bölmektedir: 1) kıyılara yakın sektör; 2) kıyılara uzak sektör. Birinci sektör, iki ülke arasındaki kara sınırının başladığı Ras Ajdir'e bitişik karasuları sınırlarından başlayarak 34. enlem civarına kadar varan kıta sahanlığı alanını kapsamaktadır. İkinci sektör ise bu sektörün dışında kalan bölgeden oluşmaktadır.

Birinci sektörde Divan'ın uygun bulduğu pratik yöntem, gerek kara sınırının kıta sahanlığı üzerinde uzantısını oluşturacak olan, gerekse kıta sahanlığının birbirine bitişik ülkeler arasındaki yan sınırını saptamada uluslararası hukukta uygun yöntemlerden biri olarak kabul edilen, kıyıya dikey bir çizgiyi kıta

sahanlığı sınırı olarak kabul etmek biçiminde olmuştur. Böylece, Ras Ajdir açıklarında iki Devlet arasında varolan karasuları yan sınır noktasından kıyıya dikey olarak çizilen ve 34. enlemi biraz geçen bir bölgeye kadar uzatılan çizgi birinci sektördeki kıta sahanlığı sınırını oluşturacaktır.

İkinci sektöre gelince, buradaki yöntemde gözönünde tutulan temel veriler Gabes körfezi bölgesinde Tunus kıyılarının birden yön değiştirmesi olgusu ile Tunus'a ait Kerkennah adalarının varlığı olgusu olmaktadır. Bu durumda, Divan, birinci sektör için uygun görüldüğü sınır çizgisinin ikinci sektörde bu verilere dayanarak Libya kıyılarına doğru daha dar bir açı yapmasının yerinde olacağı görüşüne varmıştır. Bu çerçevede, pratikte sözkonusu sapmanın ölçüsünün ne olacağı sorusu karşısında, Divan, Kerkennah adalarına "yarım-etki" denilen bir sınırlandırma yönteminin uygulanması ile sorunun hakça ilkelere uygun olarak çözümleneceği görüşünü kabul etmiştir. Böylece, ikinci sektörde, Kerkennah adalarını hiç hesaba katmadan saptanacak bir sınır çizgisi ile Kerkennah adalarını esas çizgi olarak alacak bir biçimde çizilen sınır çizgisi arasında kalan alanı eşit parçalara bölen çizgi gerçek kıta sahanlığı sınırı olarak kabul edilmiştir. Somut olayda bu sektördeki sınır çizgisi birinci sektördeki çizgiye oranla Libya kıyılarına daha meyilli bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

Bütün bu veriler çerçevesinde Divan'ın incelememizin konusunu oluşturan kararının pozitif hukuka getirdikleri açısından bir değerlendirilmesi yapıldığında, gerek Divan'ın 1969 Kuzey Denizi davasındaki kararına göre gerekse bu alanda pozitif hukuku oluşturan öteki verilere göre, önemli hiçbir değişiklik göze çarpmamaktadır. Bu açıdan, Divan'ın 1969'da kabul ettiği gibi, kıta sahanlığı sınırlandırılmasında temel kural hakça ilkelere dayanan bir sınırlandırmanın gerçekleştirilmesi olmaktadır. Ancak, bu hakça ilkelerin içeriğinin saptanması konusunda Divan'ın bu son kararı bazı noktalarda ışık tutar niteliktedir. Örneğin, bu kararlar, coğrafi veriler konusunda kıyıların coğrafi biçimi ve adaların varlığının etkileri biraz daha somutlaştırılmaktadır. Yine, öteki sınırlandırılmaların kıta sahanlığı sınırlandırıl-

masına etkisi konusunda kara sınırlarının da bu tür etkileri olabileceği gerçeği ortaya çıkmıştır.

Öte yandan, bu karar, biraz muğlak bir biçimde de olsa, doğal uzantı kavramı ile kıta sahanlığı sınırlandırılması arasındaki etkileşimi de biraz daha somutlaştırma durumunda olmuştur. Örneğin, her ne kadar çok açık değilse bile, iki ülkenin doğal uzantılarının kesin bir biçimde ayrı doğal uzantılar oluşturması durumunda bu durumu saptamaya yardımcı olacak jeolojik ve jeomorfolojik verilerin önemli bir rol oynayacağına üstü kapalı olarak kabul edilmiş olduğunu ileri sürmemiz olanağı vardır. Buna karşılık, aynı doğal uzantı sözkonusu olduğu zaman da, incelenen karar, jeolojik ve jeomorfolojik verilerin hakça ilkelerin bir ögesi olarak ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.

İncelenen kararın başka bir katkısı ise, kıta sahanlığı kavramı ile tarihsel haklar kavramı arasındaki ilişkinin niteliği üzerine ve birbirleri bakımından etkilerine ilişkin olarak açıklık getirmiş olmasındadır.

Yine, Divan bu kararı ile, ekonomik verilerin kıta sahanlığı sınırlandırılmasında çok ikincil bir rol oynamalarının sözkonusu olduğunu açıklığa kavuşturmuştur.

Ancak, Divan'ın bu kararı ile, hakça ilkelerin öğelerinin saptanmasında atılan ileri adımlara karşılık, bu ilkelere dayanarak yapılan somut olaydaki pratik uygulama bu öğeler arasındaki hiyerarşi sorununa genel bir yanıt getirmekten uzak kalmıştır. Nitekim, Divan da bu konuda her somut olayın kendi koşulları içerisinde değerlendirilmesinin gerektiğine ve kıta sahanlığı sınırlandırılmasına ilişkin ilke ve kuralların uygulanması konusunda soyut bir kurallar bütünü oluşturmanın olanaksızlığına dikkati çekmiştir. Divan'ın bu kararının somut olayda vardığı sonuç genelde değerlendirildiğinde ise, Divan'ın her iki taraf Devletin iddiaları çerçevesinde ortaya çıkan iki sınır çizgisi arasında orta yolu bulan bir üçüncü sınır çizgisini benimsemiş olmasının hakça ilkelerin pratik uygulanmasında karşılaşılan teorik düzeyde bir düzenlemenin yokluğundan ileri gelip gelmediği sorusunu sordurmaktadır.

KARAR METİNLERİ

NAFAKA ALACAĞININ YABANCI
ÜLKEDE TAHSİLİ

Y. 2. HD.
E. 1982/828
K. 1982/1527
T. 22.2.1982

Polonya Vatandaşı (E.E.) ye velâyeten annesi (E.B.) yi temsilen Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'ne izafeten İstanbul C. Savcılığı ile (A.E.) arasındaki nafaka davasının C. Savcısının huzuriyle yapılan muhakemesi sonunda davanın reddine dair verilen hüküm davacı tarafından temyiz edilmekle, evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü:

26.1.1971 günlü ve 1331 sayılı Kanunla onaylanan, "Nafaka alacaklarının Yabancı Memleketlerde Tahsili" ile ilgili 20 Haziran 1956 tarihli sözleşmenin 5. maddesinin 3. fıkrasında yargılamanın, borçlunun tabi olduğu Devletin Kanununa göre "ya bir tenfiz kararı veya tescil usulü ya da yeni bir dava şeklinde olabileceği" belirtilmiştir. Sözleşmenin 6.

maddesinde ise, aracı kurumun, alacaklının verdiği yetkinin sınırları içinde kalmak şartıyla alacaklı adına nafakanın alınmasını mümkün kılan bütün tedbirleri alacağı öngörülmüştür. Bu sözleşme karşısında Usulün 540. maddesinde yazılı sınırlamanın olayda uygulanması mümkün değildir.

Olayda C. Savcılığı dava dilekçesinde aracı kurum olarak, alacaklı adına nafaka isteminde bulunmuş olup, azönce açıklanan sözleşme gereğince davanın Türk Mahkemelelerinde görülmesi zorunludur.

Yukarıda belirtildiği gibi C. Savcılığının dava açmak hakkı mevcut olup, tarafların delillerinin toplanması değerlendirilmesi ve varılacak sonuç uyarınca hüküm verilmesi gerekir. Bu yön gözetilmeden davanın reddedilmesi usul ve kanuna aykırıdır.

Sonuç : Temyiz edilen kararın gösterilen sebeple (BOZULMASINA), 22.2.1982 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

YABANCININ MİRAS HAKKI*

Y. 2. HD.
E. No. : 7044
K. No. : 7836
Karar Mahkemesi : İstanbul 13. S. H.
Karar tarihi : 16/5/1982
Karar No.su : 74-86

Müteveffa Pinalopi Panas ve Elpina Frangopulo ile Kasmes Panas arasındaki vasi-

yetname tenfizi davasının yapılan muhakemesi sonunda verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığının yazısına atfen C. Başsavcılığı tarafından temyiz edilmekle, evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü:

* RG. 29. Kasım. 1982 — 17883.

Tapu Kanununun 35. maddesi ve Bakanlar Kurulunun 2/11/1964 günlü ve 6/3801 sayılı kararnamesi ile 1062 sayılı mukabele bilmisil kanunu karşısında Yunan uyruklu lar, Türkiyede gerek irs gerekse temellük yolu ile mal iktisap edemezler, Temyize konu dosyadaki vasiyetin yerine getirilmesine imkân verilmesi halinde Türkiye'deki 4 parça taşınmazın mülkiyeti, Yunan uyruklu Elpida Franfopulos'a geçecektir ki, az önce açıklanan Kanun ve kararnameler karşısında buna imkân yoktur. Öyle ise mirasçı nasbolunan Elpida'

nın tenfize ilişkin isteğinin reddi zorunlu iken bu yön gözetilmeden tenfiz kararı ve mirasçılık belgesi verilmesi usul ve kanuna aykırıdır

Sonuç : H.U.M.K. nun 427. maddesi uyarınca C. Başsavcılığının isteğinin kabulüne ve İstanbul 12. Sulh Hukuk Mahkemesinin 16/5/1979 günlü ve 74/86 sayılı olup temyiz edilmek sureti ile kesinleşmiş bulunan kararının yukarıda yazılı sebeple kanun yararına BOZULMASINA 28/10/1982 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.